

AV VE YABAN HAYVANI ÜRETME YERİ VE İSTASYONLARI İLE KURTARMA MERKEZLERİNİN KURULUŞU, YÖNETİMİ VE DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 —

Bu Yönetmelik av ve yaban hayvanlarının doğadaki popülasyonlarını koruyarak devamını sağlamak amacıyla üretim yeri ve istasyonları ile av ve yaban hayvanlarının bakım ve tedavilerinin yapılacağı kurtarma merkezlerinin kuruluşu, yönetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

Madde 2 —

Bu Yönetmelik, 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 4 üncü maddesi ile 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 ve 13 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 —

Bu Yönetmelikte yer alan;

Kanun: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu,

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığı,

Bakan: Çevre ve Orman Bakanı,

Genel Müdürlük: Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü,

İl Müdürlüğü: İl çevre ve orman müdürlüğü,

Üretim İstasyonu: Av ve yaban hayvanlarının suni yöntemlerle üretildikleri yerleri,

Üretim Yeri: Av ve yaban hayvanlarının tabii olarak üretildikleri yerleri,

Kurtarma Merkezi: Taraf olunan uluslar arası sözleşmeler gereğince il konulan veya doğal afetler, çevre sorunları, yaralanma ve sahihsiz kalma gibi nedenlerle bakıma veya tedaviye muhtaç olan av ve yaban hayvanlarının, tekrar doğal yaşama ortamlarına bırakılncaya veya yabancı türlerin orijin ülkesine gönderilinceye kadar bakım, tedavi ve rehabilitasyonlarının yapıldığı yerleri,

Av Hayvanı: Kanun kapsamında avlanan, korunan ve Bakanlıkça belirlenen listede yer alan hayvanları,

Yaban Hayvanı: Sadece suda yaşayan memeliler dışında kalan ve Bakanlıkça belirlenen bütün memelileri, kuşları ve sürüngenleri,

Birey: Türü oluşturan tek varlıklardan her birini,

Avlak: Av ve yaban hayvanlarının doğal olarak yaşadıkları veya sonradan salındıkları sahaları,

Markalama: Memeli ve sürüngenlerin davranışları ile biyolojik özellikleri hakkında bilgi edinmek ve bireylerin tanınmasını sağlamak amacıyla; stres oluşturmaman, yaşamayı ve davranışları üzerine olumsuz bir etkisi olmayan, kolayca kaybolmayan, dayanıklı, kolay fark edilebilen, uygulaması ve montesi kolay olan kulak, yüzgeç, ayak perdesi ve benzeri uzuvlara takılan etiket, tasma, zil, çan, ışık, mikroçip gibi materyaller ile hayvanların uzularının boyanması, dağlanması, dövme yapılması ve kesilmesi gibi işlemlerin tamamını,

Halkalama: Kuşların tanınmasını sağlamak amacıyla; tür, yaş ve cinsiyet gibi bilgilerin kayıt edildikten sonra, halkanın kuşun bacağına takılması işlemi,

Sorumlu Veteriner Hekim: Kurtarma merkezlerinde, hayvanların her türlü hijyenik ve sağlık sorunları ile koruyucu önlem ve aşılamalarından sorumlu, veteriner hekimler odasına kayıtlı veteriner hekimi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş Amacı, Esasları ve Yönetimi

Kuruluş Amacı

Madde 4 —

Üretim yerleri ve istasyonları; eti, derisi, tüyü, trofeleri ve postu için avlanan, nesli tehlikede olan, gen kaynağı değerine sahip, biyolojik çeşitlilik açısından önemli, endemik türlerin üretilmesi amacı ile Genel Müdürlük tarafından kurulur.

Yer Seçimi

Madde 5 —

Üretim yeri ve istasyonlarının kurulacağı alanların seçiminde; iklim ve ortam bakımından üretimi yapılacak türlerin doğal olarak yaşayabildiği koşullara uygun veya uygun hale getirilebilecek yerler ile yol, su, elektrik gibi her türlü teknik çalışmalara imkan verecek alt yapı tesislerine ulaşılabilirlik dikkate alınır.

Üretim İstasyonunun Yerinin Belirlenmesi ve Onayı

Madde 6 —

Av ve yaban hayvanı üretim yeri ve istasyonlarının tesisi için; il müdürlüğü ve ilgili orman işletme müdürlüğü ile birlikte; kuruluş amacı ve yer seçimi için öngörülen hususlar dikkate alınarak mahallinde gerekli inceleme, araştırma ve çalışmalar yapılır. Bu çalışmaların bitimini müteakip gerekçeli rapor hazırlanır. Hazırlanan gerekçeli rapora istinaden il müdürlüğüne Ek-1' de yer alan ön etüt raporu düzenlenir.

İl müdürlüğü tarafından teklif edilen, ön etüt raporlarından uygun görülen üretim yeri ve istasyonun kurulacağı alanın tahsisi, Genel Müdürlükçe, Bakanlık adına ilgili kurum veya kuruluşlardan istenir. İlgili kurum veya kuruluş alanın tahsisini uygun gördükten sonra Bakan onayı ile üretim yeri ve istasyonun kuruluşu yapılır.

Bakanlık tarafından kurulacak orman içi su ürünleri üretim istasyonlarının projeleri 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 13 üncü maddesi ile 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği gereğince, Tarım ve Köyşleri Bakanlığınca onaylanır.

Yönetim

Madde 7 —

Üretim yeri ve istasyonları, il müdürlüğü tarafından hazırlanan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan Ek-8' de yer alan üretim planı dahilinde kurulur, işletilir ve yönetilir. Mevcut tesislerden ihtiyaç fazlası olanların işletmeciliği Genel Müdürlük onayı ile il müdürlüğü tarafından gerçek ve tüzel kişilere kiraya verilebilir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu, 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği, 16/1/2004 tarihli ve 25348 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Su Ürünleri Üretim Yerlerinin Kiraya Verilmesine Dair Tebliğ hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üretim Yeri ve İstasyonunda Bulunması Gereken Tesis, Makine, Alet, Ekipman ve Diğerleri

Tesisler

Madde 8 —

Av kuşu üretim istasyonlarında; bakıcı ve bekçi evi, anaç kümesleri, çiftleşme kafesleri, palaz kümesleri, kuluçkahane, anaçhane ve damızlık kümesi, yem deposu, ekipman deposu, su deposu, hasta hayvan tecrit odası, istasyona dışarıdan getirilen hayvanların belli bir süre gözlemleneceği karantina ve rehabilitasyon bölümü ile voliyer yer alır.

Kuluçkahane; yumurta fumigasyon odası, yumurta depolama bölümü, kuluçka makineleri bölümü, yumurta muayene ve transfer bölümü, çıkış makineleri bölümü, civciv seleksiyon, aşılama ve cinsiyet ayırma bölümleri, ekipman ve malzeme odası ile tesise gelen suyun klorla dezenfekte edildiği ve depolandığı bir bölüm yer alır.

Araç, ekipman ve çalışanların dezenfeksiyonu için tesisin girişinde; malzeme ve personelin dezenfeksiyonu için ise kuluçkahane, anaçhane ve damızlık kümeslerinin girişinde özel havuz ve bölümler oluşturulur.

Üretim istasyonlarında; kuluçka ve ana makineleri, jeneratör, buzdolabı, anaçhane ve palaz kümeslerinde ısı kontrollü ısıtıcı kaynakları, dimerli ışık kaynakları, dezenfeksiyon işlemlerinde kullanılmak üzere basınçlı pulverizatörler, sırt pulverizatörleri, gaga kesme makineleri, ısı ve nem ölçerler, yaban hayvanı nakillerinde kullanılmak üzere hazırlanmış özel taşıma kutuları veya kafesleri, yakma fırını veya özel imha çukuru, temizlik ve bakım malzemeleri, av tüfeği, folluk, suluk, yemlik ve diğer koruma malzemeleri ile lüzumlu diğer araç ve gereçler bulunur.

Ayrıca üretim yerinde; av tüfeği, folluk, suluk, yemlik ve diğer koruma malzemeleri ile lüzumlu diğer araç ve gereçler bulunur.

Memeli üretim istasyonlarında; bakıcı ve bekçi hizmet evi, türlerin biyolojik özelliklerine göre gerekli yavru barınma yeri, hasta hayvan tecrit bölümü, bu tesislere dışarıdan gelen hayvanların belli bir süre gözlemleneceği karantina ve rehabilitasyon bölümü, yaralanma ve hastalık durumlarında müdahale ve küçük operasyonlara olanak tanyacak ve kolayca steril edilebilmesi için her tarafı seramik fayansla kaplanmış bir bölüm, yakma fırını veya özel imha çukuru, yem ve su deposu, ekipman deposu, suluk, yemlik, tuzluk, kapan ve benzeri tesisler bulunur. Ayrıca, temizlik ve bakım malzemeleri, buzdolabı, av tüfeği, narkotik tüfek bulunur.

Üretim yerleri içerisinde çiftleşme, doğurma, yavru besleme, bakımı ve barınması için alana gerekli müdahaleler yapılabilir. Buralarda, av tüfeği, narkotik tüfek ve gerekli görülen diğer malzemeler bulunur.

Üretim Yeri ve İstasyonlarının Etrafının Çevrilmesi

Madde 9 —

Üretim yeri ve istasyonlarının etrafının çevrilmesinde, alanın özelliklerine ve av ve yaban hayvanı tür veya türlerine göre kafes tel, ahşap çit, elektrikli çit, tahta perde, duvar veya benzeri malzeme kullanılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıtların Tutulması, Aylık İzleme Cetvelleri, Markalama ve Halkalama

Kayıt Tutma

Madde 10 —

Üretim yerleri ve istasyonlarında Üretim Kayıt ve Gözlem Defteri Ek-2 ve Sağlık Kayıt Defteri Ek-3 tutulur.

Aylık ve Yıllık İzleme Cetvelleri

Madde 11 —

Her ayın son iş günü av ve yaban hayvanı üretim yeri ve istasyonları için aylık izleme cetvelleri (Ek-9/A-B-C) doldurularak takip eden ayın onüçüncü gününe kadar Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlük ve il müdürlüğü tarafından ayrı ayrı yıllar itibarıyla Üretim Yeri/İstasyonu Yıllar İtibarıyla İzleme Cetveli (Ek-11) tutulur.

Yine aynı şekilde her ayın son iş günü orman içi su ürünleri üretim yeri ve istasyonu için Ek-10 Aylık İzleme Cetvelleri doldurularak takip eden ayın onüçüncü gününe kadar Genel Müdürlüğe gönderilir.

Bu takip cetvellerinin şekilleri ve istenilen bilgiler üzerinde, Genel Müdürlükçe değişiklikler yapılabilir. Gerek görmesi halinde yeni takip cetvelleri oluşturulabilir.

Halkalama ve Markalama

Madde 12 —

Kanatlılarda halkalama, büyük memelilerde markalama Ek-4'ü'nde belirtilen şekilde yapılır. Küçük memeli ve sürüngenlerde, bireylerin takibi stok tesbitinin belirlenmesi şeklinde olur. Stok tesbiti, Ek-12/A-B'ü'nde bulunan Yıllar İtibarıyla İzleme Cetvelinin doldurulması ile yapılır.

Doğaya kaçan, çalınan veya ölen bireylerin markaları ve halkalarındaki sıra numaraları bir başka biçimde kullanılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üretimde Kullanılacak Damızlıklar

Üretimde Kullanılacak Damızlıkların Özellikleri

Madde 13 —

Av kuşlarında; sağlıklı, hareketli, iyi öten, tüyleri parlak ve senenin ilk palazlarından seçilen bireyler damızlık olarak ayrılır.

Memelilerde ise; sağlıklı, hareketli, tüyleri parlak ve genetik bozukluğu olmayan bireyler damızlık olarak ayrılır. Erkek damızlıklar, trofe değeri yüksek bireylerden seçilir.

Damızlıkta Kalma Süresi

Madde 14 —

Av kuşlarında; bir birey en fazla beş yaşını doldurana kadar damızlık olarak kullanılır. Damızlık özelliğini kaybetmiş bireyler avlularda değerlendirilir.

Memelilerde bireylerin damızlıkta kalma süreleri; üretilen tür veya türlerin biyolojik özellikleri dikkate alınarak belirlenir. Damızlık özelliğini kaybetmiş bireyler doğaya Ek-7'ü'nde belirtilen esaslar dahilinde yerleştirilir.

Damızlık Temini

Madde 15 —

Üretim yeri ve istasyonu kurulduktan sonra, üretim yeri ve istasyonunda ilk kez damızlık olarak kullanılacak bireyler, üretim yeri ve istasyonunda genetik çeşitliliğin sağlanması açısından, mümkün olduğu kadar aynı bölge içerisindeki farklı yerlerden ve türün biyolojik özelliğine göre yeter sayıda sağlanır.

Üretim yeri veya istasyonunda damızlık olarak kullanılacak bireyler 13 üncü madde ile bu maddenin birinci fıkrası göz önünde bulundurulur; aynı üretim istasyonundan, diğer üretim yeri ve istasyonlarından, ticari üretim yapan işletmelerden veya doğadan sağlanır.

Madde 13'ü'nde belirtilen özelliklere sahip olan ve yukarıda bahsedilen şekillerde sağlanan bireyler, sağlık taramasından geçtikten sonra üretim istasyonlarında damızlık olarak kullanılır.

Kan Tazeleme

Madde 16 —

Damızlık olarak kullanılan bireyler, türlerin biyolojik özellikleri dikkate alınarak aynı ekotipe ait aynı bölgenin farklı yerlerinden sağlanan sağlıklı bireylerle değiştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Üretilen Türlerin Doğaya Yerleştirilmesi

Üretilen Türlerin Doğaya Yerleştirilmesi

Madde 17 —

Yaban hayvanı üretim yeri ve istasyonlarında üretilen yaban hayvanları, daha önceden tespit edilmiş ve planlanmış uygun yaşama ortamlarına veya avlulara, 4915 sayılı Kanun ile Genel Müdürlüğün vereceği talimatlar ve Ek-7'ü'nde belirtilen hususlar doğrultusunda yerleştirilir.

Yerleştirilecek alanlarda, yaşama ortamının ıslahı ve zararlılarla mücadele gibi çalışmalar daha önceden yapılarak yerleştirilecek hayvanların adaptasyonunu sağlamak için gerekli tedbirler Ek-7 alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kurtarma Merkezlerinin Kuruluşu, Belirlenmesi ve Tesisi

Kuruluş

Madde 18 —

Genel Müdürlük tarafından kurulan kurtarma merkezleri, üretim istasyonlarının kuruluşu için öngörülen usule tâbidir.

Kurtarma Merkezi Olarak Belirlenebilecek Yerler

Madde 19 —

Veteriner fakülteleri, hayvanat bahçeleri veya sivil toplum örgütleri tarafından kurulan, türlerin bakım ve tedavilerinin yapılabileceği bölümleri içeren hayvan barınma yerleri; il müdürlüğünün teklifi ve Genel Müdürlük onayı ile kurtarma merkezi olarak belirlenebilir.

Protokol

Madde 20 —

Genel Müdürlük haricinde, diğer kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum örgütleri tarafından kurulmak istenen kurtarma merkezlerinin kuruluşu, yönetimi, çalışma düzeni ve denetlenmesi; Genel Müdürlük ile ilgili kurum, kuruluş veya sivil toplum örgütü ile yapılan protokol ile belirlenir.

Tesisi

Madde 21 —

Kurtarma merkezlerinin projesi, il müdürlüğü tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır. Proje, onay için Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlük tarafından uygun görülüp onaylanan proje, il müdürlüğü tarafından uygulamaya konulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kurtarma Merkezlerine Alınacak Türler, Bakım Ücreti Alınması ve Satışı

Kurtarma Merkezlerine Alınacak Türler

Madde 22 —

Ülkemiz av ve yaban hayvanlarından olup, çeşitli nedenlerle yaralanan, doğada hasta veya zayıf düşüp ele geçirilen, çeşitli kişilerce yasa dışı olarak doğadan yakalandığı için el konulan ve doğaya salınmaya kadar bakılması gerekenler ile taraf olunan uluslararası sözleşmeler gereğince, gümrüklerde veya kaçak olarak yurda sokulduğu için el konulanlar ile sirk ve benzeri amaçlarla geçici olarak ithal edilip yeniden ihrac edilmeyenler bu merkezlere alınır.

Bakım Ücreti Alınması

Madde 23 —

Ülkemize izinsiz olarak getirilen kuş, memeli ve sürüngen türlerin bakımı; taraf olunan uluslararası sözleşmeler gereği, menşei ülkesine iade edilinceye kadar, bakım ücreti bu canlıları izinsiz olarak getirenlere ait olmak üzere, kurtarma merkezlerinde yapılır. Menşei ülkesine geri gönderilmeyenlerin bakımı da aynı şartlarla bu merkezlere sağlanır.

İzin belgesi olan ancak kontrol sırasında bu belgeyi gösteremeyenler ile ilgili ülkeden sonradan izin belgesi alanlar, el konulan tür veya türlerin bakım ücretini ödedikten

sonra bu türleri geri alabilirler.

Satış

Madde 24 —

Kurtarma merkezlerine alınan yabancı türlerden müsaderesine karar verilenlerden, ticaretine yasak getirilmeyenler, il müdürlüğünde oluşturulacak bir komisyon marifetiyle piyasa değeri üzerinden satılabilir. Ticaretine yasak getirilen türler ise, Genel Müdürlük onayı ile uygun görülen hayvanat bahçelerine verilebilir. Hayvanat bahçesinde teslim edilenler, il müdürlüğünden izin alınmadan satılamaz, hibe edilemez veya başka yere nakledilemez. Bu bireylerden, bakım esnasında ölenler için, hayvanat bahçesinde veteriner hekim istihdam ediliyor ise bu veteriner hekim tarafından; edilmiyor ise hükümet veteriner hekimi tarafından; düzenlenen rapor ile aynı gün içerisinde, ölümün meydana geldiği gün resmi tatil ise resmi tatili takip eden ilk üç gününde il müdürlüğüne bildirilir. Ölen hayvanlar, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabitası Kanununa göre, il müdürlüğü elemanlarının nezaretinde imha edilir.

Personel İstihdamı

Madde 25 —

Kurtarma merkezlerinde, veteriner hekim istihdamı zorunludur. Bu yerlerde kadrolu veteriner hekim çalıştırılabileceği gibi, sorumlu veteriner hekim de istihdam edilebilir.

Kayıt Tutma

Madde 26 —

Kurtarma merkezinde kayıt defteri (Ek-5) tutmak ve hayvan takip formu (Ek-6) düzenlemek, denetimlerde bu kayıtları göstermek zorunludur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Av ve Yaban Hayvanı Üretme Yeri ve İstasyonları ile Kurtarma Merkezlerinin Denetimi ve Kapatılması

Denetim

Madde 27 —

Av ve yaban hayvanı üretme yeri ve istasyonu ile kurtarma merkezlerinin bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygunluğu, dört ayda bir il müdürü tarafından denetlenir. Gerekli görülmesi halinde ise Genel Müdürlük tarafından denetlenir.

Ayrıca Tarım ve Köyşleri Bakanlığı elemanları gerek görmeleri halinde; 3285 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince ilan edilen hastalıklar ve diğer bulaşıcı hastalıklarla mücadele kapsamında bu tesisleri il müdürlüğü elemanları ile birlikte denetleyebilirler.

Kapatılma

Madde 28 —

Üretme yeri ve istasyonları;

a) Doğaya yerleştirme programlarının tamamlanması, burada üretilen türlerin doğada aşırı çoğalmaları, ihbarı zorunlu hastalık çıkması, doğaya yerleştirilecek nitelik ve nicelikte birey üretilmemesi, damızlık üretimine ihtiyaç duyulmaması,

b) Genel Müdürlük tarafından kurulan kurtarma merkezleri ise, işlevini tamamlaması ve kapatılmasına gerek görülmesi, durumlarında Bakan onayı ile kapatılır.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum örgütleri tarafından kurulan kurtarma merkezlerinin kapatılmasında, bu Yönetmeliğin 20 nci maddesi uyarınca akdedilen protokol hükümleri uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM

Üretme İstasyonunda ve Kurtarma Merkezlerinde Bulunan Hayvanların Hijyenik Şartları, Sağlık Taraması ve Hastalıklarla Mücadele

Hijyenik Şartlar

Madde 29 —

Üretme istasyonu ve kurtarma merkezlerindeki hijyenik şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yapıların duvarları ve tavanı açık renkli olmalı, duvarlar ve taban yıkanmaya ve dezenfeksiyona uygun olmalıdır.

b) Atık ve kirli sularının çevre kirliliğine neden olmaması için bir kanalizasyona veya fosseptiğe bağlanması gerekir.

c) Kuluçka artıkları yakılır veya derin çukurlara gömülür.

d) Hayvanların konuldukları bölmeler, hayvan konulmadan önce veya boşaldıktan sonra usulüne uygun dezenfekte edilir.

e) Hastalık dolayısıyla ölen bireyler en kısa zamanda toplanarak yakılır veya üzerine kireç dökülmek suretiyle gömülerek imha edilir.

f) Bu birimler ve çevresinde fare, haşere ve benzeri hastalık taşıyıcılara karşı gerekli mücadele yapılır.

g) Bu birimlerde bulunan yemlik, suluk ve tuzluk gibi malzemeler belirli aralıklarla temizlenerek dezenfekte edilir.

h) Yemin depolanması; zemine ızgara, ızgara üzerine en fazla iki çuval gelecek şekilde istiflenerek yapılır. Uygun bir hava sirkülasyonu ile ortamın serin ve nemsiz olması sağlanır.

Sağlık Taraması

Madde 30 —

İl müdürlüğü tarafından gerek görüldüğü takdirde görevlendirilecek bir veteriner hekim, üretme yeri ve istasyonunda bulunan birey veya bireylerden kan örneği alarak, bu örnekleri konusunda ihtisaslaşmış bir laboratuvarda inceleyerek sağlık taraması yapar. Kanatlı yaban hayvanı üretme istasyonlarında üç ayda bir, memeli üretme istasyonlarında ise altı ayda bir iç ve dış parazitlerle 3285 sayılı Kanun hükümlerine göre mücadele yapılır.

Hastalıkların İhbarı

Madde 31 —

Üretme yeri ve istasyonu ile kurtarma merkezinde hastalık veya sebebi belirlenemeyen hayvan ölümleri görüldüğü takdirde il müdürlüğü tarafından, 3285 sayılı Kanuna göre hastalık ihbarı yapılarak durum ivedilikle Genel Müdürlüğe bildirilir.

Hayvanların Tecrit, Dezenfeksiyon, İtlafı ve Ölen Hayvanlara Yapılacak İşlemler

Madde 32 —

Hayvanların tecrit, dezenfeksiyon, itlafı ve ölen hayvanlara yapılacak işlemler, 3285 sayılı Kanun ile ilgili yönetmelikler çerçevesinde yürütülür.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Tahsis

Madde 33 —

Orman içi su ürünleri üretme istasyonlarında üretilen balıklar ve üretimde kullanılan damızlıklar hariç; diğer istasyon ve üretme yerlerinde üretilen bireyler ile damızlıklar, kurtarma merkezlerinde bulunan ve sahiplerince alınmayan veya menşei ülkesine gönderilemeyen bireyler ile doğada bulunarak kurtarma merkezlerine getirilen ancak doğaya tekrar salınması mümkün olmayan yaban hayvanları, Genel Müdürlükçe her sene belirlenen usul ve esaslara göre gerçek veya tüzel kişilere tahsis edilebilir.

Geçici Madde 1 —

Mevcut üretme yerleri ve istasyonlarının durumları, yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir.

Yürürlük

Madde 34 —

Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 35 — (Değişik:RG-13/1/2021-31363)

Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

EK-1

ÜRETME YERİ VE İSTASYONU ÖN ETÜT RAPORU

a) Giriş

Konu ve amaç

b) Üretme yeri ve istasyon yerinin seçimi

- 1) Kurulacak üretim yeri ve istasyonunun
İli, ilçesi, bucağı ve köyü
Bölge müdürlüğü, işletme müdürlüğü ve şefliği
Mevkii, rakımı ve genişliği
Üretilecek hedef türün yaşama şartlarına uygunluğu
- 2) Damızlık veya anaçların temini imkanları
- 3) Teknik çalışmalara imkan verecek diğer şartların mevcudiyeti
- 4) Faydalanılacak alt yapı tesisleri
Ulaşım imkanları
Enerji temini
- 5) Bakım ve üretimde gerekli malzeme ve maddelerin temin edileceği en yakın merkez
- c) Üretim yeri ve istasyonunun kapasitesi
Yıllık üretim miktarları
- d) Üretim yeri ve istasyonunda gerekli tesis, araç ve gereçler
- 1) Üretim yeri ve istasyonunun etrafının ne şekilde çevrileceği
- 2) Saha içerisindeki gerekli tabii müdahaleler (aralama, açma, ağaçlandırma, çayırılama vs.)
- 3) Üretim, bakım ve besleme için lüzumlu tesisler ile sahanın söz konusu hayvanların biyolojik isteklerine uygun hale getirilmesi için yapılacak teknik müdahaleler
- 4) Üretim ve bakım işlerinde görevlendirilecek personel için gerekli hizmet evi ve ek binalar
- 5) Üretim, bakım, besleme, koruma ve mücadele işlerinde gerekli araç ve gereçler.
- e) Bakım ve yönetim
- 1) Sorumlu kuruluş kademeleri
- 2) Üretim işlerinde sürekli ve geçici eleman sayısı
- f) Kuruluş, bakım ve işletme giderleri
- 1) Kuruluş giderleri
- 2) Üretim yeri ve istasyonunun etrafının çevrilmesi
- 3) Baraka, kümes, kafes, yemlik, suluk, barınak, depo, kapan gibi tesisler
- 4) Sahada yapılacak zirai mücadeleler
- 5) Hizmet evi ve ekleri
- 6) Gerekli araç ve gereçler
- 7) Bakım ve üretim giderleri
- Koruma
Bakım ve yönetim
Üretim
Besleme
- g) Diğer teklif ve görüşler

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

.....üretim yeri/istasyonunun kurulması uygun görülmüştür.

Düzenleyen	Tetik eden	Uygundur
DMP. Mühendisi	DMP. Şube Müdürü	İl Müdürü

Onay

.../.../20....
Genel Müdür

EK-2

ÜRETİM KAYIT VE GÖZLEM DEFTERİ

- a) Av kuşları
- 1) Damızlıkların nereden temin edildiği (orijini), yaşları, erkek ve dişi sayısı, marka sıra numaraları
- 2) Üretim başlangıç tarihi
- 3) Üretimin bitiş tarihi
- 4) İlk yumurta alım tarihi
- 5) Son yumurta alım tarihi
- 6) Günlük toplanan yumurta miktarı
- 7) Günlük ölen civciv, palaz ve damızlık miktarı
- 8) Üretim süresi boyunca elde edilen yumurta sayısı
- 9) Kuluçka makinesine giren yumurta sayısı
- 10) Kuluçka makinesinden çıkan civciv sayısı
- 11) Kuluçka makinesine girmeden önceki yumurta zayıat sayısı
- 12) Kuluçka makinesindeki yumurta zayıat sayısı
- 13) İlk dört haftaki zayıat sayısı
- 14) Satılan tür ve miktarı ile kime satıldığına dair satış kayıtları
- 15) Tahsis edilen yer, tahsis edilen palaz sayısı ve marka sıra numarası
- 16) Bir sonraki üretim dönemine ayrılan anaç sayısı, yaşı ve bu damızlıklara ait marka sıra numaraları
- 17) Kullanılan yemin türü, rasyonu ve miktarı
- 18) Sıra dışı gözlemlenen olaylar (Yırtıcılar, olağan dışı olaylar, tabii afetler, çeşitli nedenle tesiste oluşabilecek hasarlar ve benzeri)
- b) Memeliler
- 1) Damızlıkların nereden temin edildiği (orijini), yaşları, erkek ve dişi sayısı, marka sıra numaraları
- 2) Ebeveynlerin marka sıra numarası
- 3) Çiftleşmenin başlangıç tarihi ve iklim şartları
- 4) Çiftleşmenin bitiş tarihi
- 5) Doğan bireylerin doğum tarihi ve marka sıra numaraları

- 6) Üreme döneminde ilk bireyin doğum tarihi
- 7) Üreme döneminde son bireyin doğum tarihi
- 8) Üretim süresi boyunca elde edilen yavru sayısı, marka sıra numaraları
- 9) Üretim süresi boyunca yavru zayıtı, marka sıra numaraları
- 10) Bir sonraki üretim dönemine ayrılan anaç sayısı, yaşı ve bu damızlıklara ait marka sıra numaraları
- 11) Tahsis edilen yer, tahsis edilen hayvan sayısı ve marka sıra numarası
- 12) Kullanılan yemnin türü, rasyonu ve miktarı
- 13) Sıra dışı gözlemlenen olaylar (Yırtıcılar, olağan dışı olaylar, tabii afetler, çeşitli nedenle tesiste oluşabilecek hasarlar ve benzeri)

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

.....İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

.....üretim yeri/istasyonunun kayıtları uygun tutulmuştur.

DMP. Şube Müdürü

İl Müdürü

EK-3

SAĞLIK KAYIT DEFTERİ

Bu defter, veteriner hekim tarafından tanzim edilerek imza altına alınacak olup, bu defterde av kuşları ve memeliler için;

- a) Üretim sezonu boyunca görülen hastalıklar, hastalığa yakalanan hayvanların marka sıra numaralarını
- b) Ölüm, salgın hastalık vakalarını, otopsi bulgularını
- c) Bulaşıcı hastalıklara karşı yapılan aşılama, ilaçlama programlarını
- d) Hasta hayvanlara uygulanan tedavi, kullanılan ilaç ve aşılardan bu hayvanların marka sıra numaralarını içeren bilgiler bulunur.

EK-4

HALKALAMA VE MARKALAMA

- a) Kanatlıların halka sıra numaraları aşağıda belirtilen şekilde yapılır.

DMP-Yılı-İN-HC-A0001

Yıl : Dört haneli olarak yazılır.

İN : İstasyon Numarası

HC : Hayvan Cinsi

K: Keklik

S: Sütün

gibi

Sıra numarası, A-0001 den başlatılarak devam eden rakamlar kullanılır. Dört haneli A serisinin bitiminden itibaren B serisine geçilerek tekrar 0001’den başlanır. Daha sonra alfabetik sıra ile diğer harfler kullanılarak sıra numarası verilir. Yeni bir yılda markalar üzerinde yer alacak sıra numarası eski yılın bitmesiyle birlikte verilen en son sıra numarasından devam eder.

ÖRNEK: Halka üzerindeki bilgiler aşağıda belirtilen şekilde yer alır.

DMP-Yılı-İN
HC-A0001

Sıra numaraları aşağıdaki örneğe uygun olarak verilir.

A-0001 (başlangıç) / A-9999 (bitiş)

B-0001 (ikinci başlangıç) / B-9999 (bitiş)

Şeklinde devam eder.

- b) Büyük memeliler markalanacak olup, marka üzerinde yer alacak bilgiler aşağıdaki şekilde olur.

İN - HSN

İN : İstasyon veya üretim yerine Genel müdürlükçe verilen sıra numarasını,

HSN : O istasyonda bulunan hayvanlara 1’den başlayarak verilen numaralarını,

ifade eder.

- c) Yırtıcı memelilerde; tasma takılacak olup, tasma üzerinde aşağıdaki bilgiler yer alır.

İN - TN

İN : İstasyon veya üretim yerine Genel müdürlükçe verilen sıra numarasını,

TN : O istasyonda bulunan hayvanlara 1’den başlayarak verilen tasma numarasını,

ifade eder.

- d) Küçük memeli ve sürüngenler stok kayıtlarının tutulması suretiyle takip edilecek olup, bu kayıtlar yıllar itibariyle izleme cetveli (Ek-11) doldurularak tutulur.

- 6) Kaç tane hayvanın bulunduğu yazılır.
- 7) Kaçak yollarla ülkeye sokulması, yaralı olması veya tedaviye ihtiyaç duyması gibi nedenler yazılır.
- 8) Nerede ele geçtiği (gümrük, pet shop, ev, işyeri, doğada bulunduğu yer vb.) belirtilir.
- 9) Kurtarma merkezine geldiği tarih (gün, ay, yıl) yazılır.
- 10) Kaldığı süre gün sayısı olarak yazılır.
- 11) Kurtarma merkezinden ayrıldığı tarih (gün, ay, yıl) yazılır.
- 12) Teslim edilen veya satılan tüzel ve gerçek kişilerin adı, soyadı, adresi, telefon numarası, doğaya bırakıldığı yer il, ilçe, köy, mevki yazılır.
- 13) Kurtarma merkezine gelen hayvanda tespit edilen hastalık veya hastalıklar (teşhis mutlaka belirtilir), ile yaralanmış ise yaralanma şekli (kuşun, saçma, tuzak, ok, bıçak, doğal yollardan meydana gelen yaralanmalar vb.) ayrıntılı şekilde yazılır.
- 14) Uygulanan tedavi şekli açık ve ayrıntılı şekilde belirtilir.
- 15) Uygulanan ilacın ticari adı ve farmosotik şekli yazılır.
- 16) Hayvanlara yapılan masraf (yem, temizlik, bakım, işçilik, tedavi, ilaç vb.) belirtilir.
- 17) Fatura, makbuz, irsaliye fişi, gider makbuzu bilgileri yazılır.
- 18) Konu üzerinde belirtmek istenen diğer bilgiler ve yorumlar ile hayvanlar doğaya bırakılmış ise marka ve halka sıra numaraları belirtilir.

EK-7 YABAN HAYVANLARININ DOĞAYA YERLEŞTİRİLMESİ ÖNCESİNDE VE SONRASINDA YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALARLA İLGİLİ TALİMAT

Üretim ile elde edilen yaban hayvanlarının doğaya yerleştirilmesinde yapılacak işlemler şunlardır:

a) Üretim

- 1) Üreticinin üretimde kullandığı damızlıkların madde 12' de belirtilen özelliklere göre seçilmiş olmalarına dikkat edilir.
- 2) Kan değişimlerini zamanında yapmış, damızlık aşı programını gerçekleştirmiş, hayvana üretim boyunca sağlıklı ve mümkün olduğunca insana alışmayacağı bir ortam sağlamış üreticiler tercih edilir.
- 3) Kanatlılarda (keklik ve stülin) 20 Haziran' dan sonra elde edilen yumurtalardan çıkan civcivlerin doğaya adaptasyonu zor olduğundan bunlar tercih edilmez.
- 4) Halkalanmış, markalanmış veya sertifika verilmiş hayvanlar doğaya yerleştirilir.
- 5) Doğaya yerleştirecek hayvanların, yerleştirme işlemi yapılmadan bir hafta önce, sağlıklı olduklarına dair veteriner kontrol araştırma enstitülerinden, veteriner fakültelerinden veya hükümet veterinerinden sağlık raporu alınır.

b) Alan Belirleme

- 1) Doğaya salınacak türün ekolojik tercihi ve biyolojik özellikleri dikkate alınarak optimum kendi doğal yaşama ortamı olan alanlar,
- 2) Hayvanların kışlak ve yayılım sahaları, yavruladığı ve yavrularını büyüttüğü, su içtiği yerlerin saha içinde kaldığı yerler,
- 3) Yerleşim yerlerine ve tarım arazilerine uzak, orman köylerinin kullanılmayan arazileri ile yeterince su bulunan doğu ve ağırlıklı olarak güney bakılı, direkt güneş ışığı ve rüzgar almayacak sahalara,
- 4) Daha önce var olan ancak şu an için doğal popülasyonun olmadığı alanlar,
- 5) Daha önce doğaya yerleştirmenin yapılmadığı alanlar,
- 6) **(Değişik:RG-13/1/2021-31363)** Kanatlı av ve yaban hayvanları için en az 50 ha, memeli av ve yaban hayvanları için en az 500 ha büyüklüğündeki alanlar seçilir.
- 7) Yukarıdaki tarife uygun alanlar belirlenirken, Merkez Av Komisyonu Kararlarında ava kapatılmış saha olma kriteri göz önünde bulundurulacak ve daha sonraki yıl, alanın iki yıl daha ava kapatılması için avcı demekleri ile işbirliği yapılır.
- 8) Kesin alan belirlemesi yöresel olarak kurulacak bir komisyon marifetiyle yapılacak olup bu belirlemede avcı demekleri, yöre halkı ve eski avcılarla irtibata geçilir.

c) Yırtıcılar ile mücadele

Yaban hayvanlarının başlıca düşmanlarından olan ve türe göre değişiklik gösteren;

- 1) Yırtıcı kuşlar (kartal,doğan, atmaca, şahin, kerkenez, delice, karga, alakarga, kestane kargası, saksağan ve baykuşlar vb.),
- 2) Yırtıcı memeliler (ayı, kurt, tilki, çakal, sansar, kocarca, gelincik, porsuk, büyük fareler, yabanlaşmış kedi, köpekler vb.),
- 3) Yırtıcı sürüngenler (yanalar, kertenkeleler vb.),

normal popülasyon düzeylerini aşan oranlara ulaşınca korunan hayvanlara zararlı olmaktadır. Bu nedenle korunan hayvanlara direkt zararı olan bu yırtıcıların normal popülasyon düzeylerini aşmamaları için mücadele çalışmaları yapılır.

d) Taşıma

Doğaya yerleştirilecek yaban hayvanlarının sahaya taşınması sırasında;

- 1) Yaban hayvanlarına uygun taşıma kafesleri kullanılacak ve bu kafeslere uygun sayıda birey yerleştirilir.
- 2) Hayvanlar kafes veya kutular içinde 48 saatten fazla tutulmaz.
- 3) Hayvanların taşınması esnasında oluşacak stresi önlemek amacıyla, hayvanlar gece yakalanarak taşıma kafeslerine konmak suretiyle araca yüklenecek ve yine hayvanların sahaya nakli üstü tenteli araçlarla gece ve en geç şafak vakti sahada olacak şekilde yapılır.
- 4) Taşıma esnasında deniz yolunu kullanacak araçlar, gemiye bütün araçlar girdikten sonra girmeli ve yolcular araç yanına yaklaştırılmamalıdır.

e) Adaptasyon

1) Üretimle elde edilen yaban hayvanlarının doğaya adapte olabilmeleri, sağlıklı hayvan alma şartların yerine getirilmesine bağlıdır.

aa) Kanatlılara uçuş yeteneği kazandırılması amacıyla, doğaya yerleştirme öncesi geniş voliyerlere konacak hayvanların satın almaları, 6 ve 8 haftalık iken yapılacak olup 2 hafta süreyle bu voliyerlerde, memeliler ve sürüngenlerde ise doğaya adaptasyonu için etrafı çevrili, türen çevre isteklerine uygun ortamlarda tutulur.

ab) Yaban hayvanları cinsi olgunluğa ulaştıktan sonra doğaya salınır.

ac) Belirlenen yerleştirme alanlarına türlerin hayatta kalma özellikleri de dikkate alınarak 2 dişiye 1 erkek düşecek şekilde yeterli sayıda hayvan yerleştirilir.

ad) Belirlenen yerleştirme alanlarında, köy tüzel kişilikleri, mahalli avcı demekleri, vakıf veya demekler ile yırtıcı mücadelesi, tel ihata, yemleme ve koruma konularında yapılacak bir protokol çerçevesinde işbirliği yapılır.

2) Sahada geniş voliyerlerde adaptasyon:

aa) Keklik ve stülinler doğaya yerleştirmeden önce hayvanların alanına adaptasyonu ile kanat gelişimlerini sağlamak için 2 hafta kalacakları voliyerler bitki örtüsü ve su kaynağı açısından yeterli olan ve aşırı rüzgar almayan, güney bakılı yerlere kurulur.

ab) Voliyerler 1 metrekareye 1 hayvan düşecek şekilde en az 300 hayvanı alabilecek büyüklükte ve hayvana uçuş yeteneği kazandırılabilmesi için dikdörtgen şeklinde projelendirilir.

ac) Kurulacak voliyerin boyutları 48 m uzunluk, 12 m genişlik ve 3m yükseklik şeklinde olur.

ad) Kurulacak voliyerlerde tel olarak kafes teli, ağ olarak ise 1.5cm x 1.5cm olacak şekilde balık ağı kullanılır.

ae) Voliyerin içinde; hayvanın yaşam ortamına benzer düzenlemeler yapılacak olup, yağmur ve şiddetli güneş ışığından etkilenmemeleri için saklanabilecekleri bir çardak hazırlanır. Voliyerin içerisine dört ayrı noktaya saman balyası konur.

af) Voliyer içindeki hayvanların beslenmesinde; doğadaki beslenme özellikleri dikkate alınarak kırık yağlı tohum parçacıkları, hububat tohumları özelliklerde protein değerinin yüksek olması sebebiyle kırık mısır tohumları kullanılır. Ayrıca hayvansal protein ihtiyacının karşılanması için yemlerine soya fasulyesi taneleri karıştırılır.

ag) Voliyer içerisindeki suyun, toprağa akması engellenerek sürekli taze su bulundurulacaktır. Su, suluklara konacaksa mutlaka klorlanır.

3) Memeliler ve sürüngenler için hazırlanacak adaptasyon ortamı bilgileri daha sonra türe göre belirlenir.

f) Salma zamanı ve şekli

1) Kanatlı yaban hayvanları Mayıs sonu ile Eylül başı arasındaki dönemde doğaya yerleştirilir. Voliyerdeki keklik ve sülünler, sabahın erken saatlerinde voliye kapısı ve ağı bir kısmı açılarak voliye içinden kendilerinin çıkması suretiyle doğaya bırakılır. 2 gün sonra voliye sökülerek sahada taşınır. Ancak salmadan önce voliye dışına hayvanların gizlenecekleri çalılığın 1-2 metre önüne yemleme yerlerinin belirlenmesi için saman balyası konur. Söz konusu saman balyalarının yanında yem ve su konarak beslenmelerine yardımcı olunur. Keklik ve sülünler aynı yere geldikleri takdirde, bir hafta süre ile yemlemeye devam edilir. Kış şartlarının ağır geçmesi durumunda salım yapılan yerleştirme alanlarına yem bırakılır.

Memeli ve sürüngenler Mayıs ile Eylülün ilk iki haftası arasındaki dönemde doğaya yerleştirilir.

2) Rüzgarlı özellikle lodos'lu havalarda hayvanların doğaya yerleştirme yapılmaz.

3) Yaban hayvanları adaptasyon yerlerine konmadan direkt doğaya yerleştirilecekse, yerleştirme sahasına taşıma kafeslerinde gece getirilir. Bu taşıma kafeslerinin kapakları açık bırakılarak, insan müdahalesi olmadan kendilerinin kafesten çıkması suretiyle doğaya bırakılır.

4) Yerleştirme alanının civarında, bir su kaynağı bulunur.

g) Yerleştirme işlemi tamamlandıktan sonra yapılması gerekenler

1) Yaban hayvanları yaşam alanlarına yerleştirdikten sonra bu hayvanlar devamlı olarak gözlenerek sahaya adapte olup olmadıkları izlenir.

2) Yaban hayvanlarının yerleştirildiği sahalarda her türlü avlanmanın ve köpekle dolaşmanın yasaklandığı halka duyurulur.

3) Hayvanların tam olarak yerleştiği alanlar arazide sağlıklı bir şekilde tespit edilecek, tespit edilen sınırlar arazide ve 1/25.000'lik harita üzerinde işaretlenir.

4) Alan tespit edildikten sonra, sahaya giriş ve çıkış yerleri belirlenerek gereken yerlere avlanmanın yasak olduğunu belirten levhalar konur.

5) Belirli zamanlarda, sahada gerekli kontroller yapılarak ölüm olup olmadığı olduysa hangi sebeplerden ötürü olduğu saptanarak rapor tanzim edilir.

6) Bununla birlikte etkin bir av koruma ve kontrolü yapılır.

EK-8

ÜRETİM PLANI

a)	Üretim istasyonu/yerinin	:	
1)	Adı	:	
2)	İli	:	
3)	İlçesi	:	
4)	Beldesi	:	
5)	Köyü	:	
b)	Üretilen tür	:	
c)	Üretim dönemi	:	
1)	Başlangıç tarihi	:	
2)	Bitiş tarihi	:	
d)	Üretim kapasitesi	:	
e)	Hedeflenen üretim miktarı	:	
f)	Yavruların çıkış döneminde aylık elde edilecek yavru miktarı	:	
g)	Hedeflenen üretim miktarı için gerekli olan	:	
1)	Personel sayısı	:	
2)	Anaç adedi	:	
3)	Kullanılacak yem miktarı	:	
4)	İlaç - vitamin miktarı	:	
h)	Üretim bütçesi	:	
1)	Personel giderleri	:	
2)	Yem giderleri	:	
3)	İlaç - vitamin giderleri	:	
4)	Bakım - onarım giderleri	:	
5)	Genel giderler (Enerji, nakliye, kira, kartasiye, sigorta vb.)	:	
6)	Beklenmeyen giderler	:	
ı)	Bir bireyin üretim maliyeti (TL)	:	

EK-9/A

KANATLI ÜRETME İSTASYONU...../20.... İZLEME CETVELİ

İli :

İlçesi :

Üretim istasyonunun adı :

	Dişi	Erkek	Piliç	Civciv	Genel toplam
Mevcut kuş sayısı (..... için anaç)					
Zayiat*					

Giden kuş sayısı**(doğaya)				
Giden kuş sayısı**(satış)				
Yumurtlayan dişi kuş sayısı				
Dönemdeki yumurta sayısı				
Makineye giren yumurta sayısı				
Makineden çıkan civciv sayısı				
Makinedeki yumurta zayıtı ve nedeni				

*Zayıt nedenleri de ayrıca bildirilir.

**Gelen ve giden yerler belirtilir.

Kullanılan Yem: Tüketilen yem miktarı ve yemin alındığı firmadan alınmış rasyonu(yem yapımında kullanılan maddeler ve miktarları).

Kullanılan yem miktarı

	Geçen aylar		Toplam
Piliç geliştirme:			
Yumurta yemi:			
Civeiv yemi:			
Genel toplam			

Sorunlar ve öneriler:

Tarih:

Tanzim eden	Kontrol eden yetkili
(DMP. Mühendisi)	(DMP. Şube Müdürü)

EK-9/B

KELAYNAK ÜRETME İSTASYONU...../20.... İZLEME CETVELİ

İli :

İlçesi :

Kelaynak sayısı	Dişi	Erkek	Teşhis edilemeyen	Toplam
0-1 yaş				
1-2 yaş				
2 yaş üzeri				
Genel toplam				

(Üretim döneminde doldurulur.)

Yumurtlayan dişi kuş sayısı	
Alınan yumurta sayısı	
Yumurta zayıtı	
Çıkan yavru sayısı	
Yavru zayıtı	
Not	

Tarih :

Tanzim eden	Kontrol eden
(DMP. Mühendisi)	(DMP. Şube Müdürü)

EK-9/C

MEMELİ ÜRETME İSTASYONU...../20.... İZLEME CETVELİ

İli:	
İlçesi	
İstasyon adı:	
Üretimi yapılan hayvan türü :	
	Yeni doğan

Mevcut miktar	Erkek		Dışı	1 Yas üstü yavru		(0-1 Yaş Arası)	Toplam	
				Erkek	Dışı			
Ölen hayvan sayısı ve nedeni								
Saha içindeki zararlı hayvanların türü								
Nakil *	Sayı			Hayvanların gönderildiği veya satıldığı yer				Hayvanların getirildiği yer
				Erkek	Dışı			
	Yavru							
Ergin								
İşletme yöneticisi ve çalışanların önerileri								

* Yapılan tüm işlemler ve tarihleri belirtilir.

Yavru üretimi ile ilgili bilgiler ve işlemler																																Geçen aylar toplamı (Adet)	Bu ay toplam (Adet)				
İşlemler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
Döllenen yumurta miktarı(adet)																																					
Yumurta zayıyatı (adet)																																					
Mevcut döllenmiş yumurta (adet)																																					
Çıkan yavru yumurta (adet)																																					
Yavru zayıyatı (adet)																																					
Mevcut yavru miktarı (adet)																																					
Besî süreci ile ilgili bilgiler ve işlemler																																					
	Ortalama boy (cm)	Ortalama ağırlık (gr)	Satılan miktarı (Adet)	Zayıt miktarı (Adet)	Mevcut balık mik. (Adet)	Verilen yem mik. (kg)	Aylık Ort. su sıcak (C)	Görülen hastalık belirleri	Uygulanan tedavi																												
Yavru balık																																					
Bir yaşlı balık																																					
İki yaşlı balık																																					
Anaç balık																																					

Tarih:

Tanzim eden (DMP. Mühendisi)	Kontrol eden yetkili (DMP. Şube Müdürü)
---------------------------------	--

EK-10

ORMAN İÇİ SU ÜRÜNLERİ ÜRETME YERİ VE İSTASYONU AYLIK İZLEME CETVELİ

..... ÜRETME VE YETİŞTİRME İSTASYONU ...../20.... İZLEME CETVELİ

TANZİM EDEN	KAYITLARA UYGUNDUR
-------------	--------------------

.../.../20..

*Bu cetvel işletmeciliği Genel Müdürlükçe yapılan su türlerini üretme ve yetiştirme istasyonları için doldurulur ve her ayın son iş günü Genel Müdürlüğe gönderilir.

EK-11

..... ÜRETME YERİ / İSTASYONU YILAR İTİBARIYLA İZLEME CETVELİ

		Latince ismi :
Üretilen tür :		
Başlangıç mevcudu (Adet) :		
Yumurta :	Dışı :	Erkek :

Yıllar		Yumurta															
				Dışı													
		0 - 1 yaş		Erkek													

Ocak mevcudu	1 – 2 yaş	Bilinmeyen																			
		Dişi																			
		Erkek																			
	Erişkin	Dişi																			
		Erkek																			
Genel toplam																					
Zayı olan	Yumurta																				
	Yavru																				
	Dişi																				
	Erkek																				
Genel toplam																					
Nakledilen	Giden	Yumurta																			
		Yavru																			
		Dişi																			
		Erkek																			
	Gelen	Yumurta																			
		Yavru																			
		Dişi																			
		Erkek																			
Genel toplam																					
Üretim yeri veya istasyonunca	Satılan	Yumurta																			
		Yavru																			
		Dişi																			
		Erkek																			
	Satın alınan	Yumurta																			
		Yavru																			
		Dişi																			
		Erkek																			
Genel toplam																					
Aralık mevcudu	0 – 1 yaş	Yumurta																			
		Dişi																			
		Erkek																			
	1 – 2 yaş	Bilinmeyen																			
		Dişi																			
		Erkek																			
	Erişkin	Bilinmeyen																			
		Dişi																			
	Erişkin	Erkek																			
Genel toplam																					
Onay																					

Cetvelin açıklaması :

- 1) Üretim yeri veya istasyonunda bulunan her tür için, ayrı ayrı yıllık izleme cetveli içinde bulunulan yılın aralık ayı sonunda doldurulur. O yılın aralık mevcudu bir sonraki yılın ocak ayı bölümüne aynen yazılır.
- 2) Bilinmeyen; cinsiyeti tespit edilemeyen bireyi ifade eder.
- 3) Zayı olan; yıl içinde ölen, kaybolan, çalınanları ifade eder.
- 4) Nakledilen; yıl içinde istasyondan, yumurta ve bireylerin başka bir yere nakledilmesi ve tahsisi ile istasyona gelen yumurta ve canlı hayvanların sayısını ifade eder.
- 5) Genel toplam; ilgili bölümde bulunan tüm değerlerin toplamını ifade eder.
- 6) Bu cetvel istasyondan sorumlu mühendis tarafından düzenlenir. Düzenlenen cetvelin onay kısmına sorumlu mühendisin adı, soyadı, unvanı ile tarih yazılır. İl müdürlüğü kaşesi ile mühürlenir.

EK-12/A

..... YIL SONU İTİBARI İLE ..... ÜRETME YERİ / İSTASYONU ÜRETİM FAALİYET RAPORU (AV KUŞU)

a) Üretilecek tür	:	
b) Üretim dönemi	:	
1) Başlangıç tarihi	:	
2) Bitiş tarihi	:	
c) Üretim kapasitesi	:	
d) Damızlık sayısı	:	
1) Dişi	:	
2) Erkek	:	
e) Hedflenen üretim miktarı	:	
f) Gerçekleşen üretim miktarı	:	
g) Yıl boyunca	:	
1) Elde edilen yumurta miktarı	:	

